

Artikel van de Maand – Juli 2009

Geestelijke krachtmetingen als zendingsmethode – II – Amalek & Bileam

Door Dr. Steef van 't Slot

Afwisselend met onze serie van 12 zendingsthema's in Genesis kijken we naar Bijbelse voorbeelden van geestelijke krachtmetingen aan de grenzen van het Koninkrijk. Onlangs bekeken we zo'n krachtmeting tussen Mozes en Farao, een strijd tussen God en de goden.

Nu kijken we naar Israëls volgende tegenstanders: Amalek en Bileam. Nauwelijks had Israël Egypte verlaten toen Amalek verscheen. Sommigen menen dat het onjuist is deze fysieke strijd van leger tegen leger een geestelijke krachtmeting te noemen, omdat de aard ervan niet puur geestelijk is. Daarop kan gezegd worden, dat ook de Plagen van Egypte, hoewel die een geestelijke ondergrond

hadden, een fysieke uitwerking hadden. We zullen dat principe vaker zien in de volgende artikelen. Goed, wat moeten we begrijpen over Amalek en Bileam?

In Egypte waren de Israëlieten een ongeregeld zootje slaven, maar tijdens hun woestijntocht werden ze een heuse natie. Gods voornemen met Israël was ze anders te maken dan de volken rondom hen,¹ met als doelen: Gods naam te gedenken van geslacht op geslacht, te weten dat er niemand is als God en dat de aarde van de Heer is.² Met andere woorden: Israël zou God intiem moeten kennen, zodat het vanuit die relatie God zou kunnen tonen aan de hen omringende volken.

De eerste uitdrukking van Israëls onderscheiding na hun afscheiding van Egypte is de oorlog met Amalek³ – een strijd *van geslacht tot geslacht*. Amalek was een kleinzoon van Ezau⁴ en woonde in Edom. Hij was de derde generatie die God haatte vanwege zijn onverschilligheid en ongehoorzaamheid.⁵ God noemt Amalek opnieuw in Deuteronomium, waar Hij Israël bezweert de strijd tegen dat volk nooit op te geven.⁶ Eeuwen later faalde koning Saul in die opdracht.⁷

In Ex. 17 leren we hoe we Amalek – net als Ezau een type van de vleselijke natuur – kunnen bestrijden. Dat gebeurt door gebed, zoals we zien bij Mozes die beide handen naar de hemel ophief, ondersteund door Aäron en Hur. God is in oorlog met Amalek 'van geslacht tot geslacht' omdat *iedere* gelovige zijn *hele* leven het gevecht tegen zijn vleselijke natuur te strijden heeft – waarbij God overigens zijn Bondgenoot is. Het zou onmogelijk voor Israël geweest zijn een zegen voor de volken te worden, als ze niet tenminste een begin hadden gemaakt met de strijd tegen Amalek.

¹ Ex. 19:5,6

² Ex. 3:15; 8:10; 9:14,29; 10:2

³ Ex. 17:8-16

⁴ Gen. 36:12,16

⁵ Mal. 1:3; Rom. 9:13. Zie ook: 'Twaalf zendingsthema's in Genesis, nrs. 2, 6, 9, 11 & 12 (waarvan sommige nog op deze website gepubliceerd zullen worden)

⁶ Deut. 25:17-19

⁷ 1 Sam. 15

Hetzelfde geldt voor de Kerk vandaag: zij kan geen zegen voor alle volken worden wanneer ze de strijd tegen vlees en zonde niet serieus neemt. Dit is collectief zowel als individueel toepasbaar.

In het verhaal over Bileam⁸ vinden we nog een andere geestelijke krachtmeting die Israël in de woestijn had. Deze bevat elementen die we in NT tijden als geestelijke oorlogvoering zouden bestempelen. In dit verhaal betreft Moab Israël in een geestelijke strijd – waarbij ze Israëls God als machtige Vijand tegenkomen. Het resultaat van zulke ontmoetingen is onveranderlijk dat de naties iets leren over de *God van de naties*. Bij zulke geestelijke krachtmetingen is de vijand gewoonlijk de uitdager en altijd de verliezer. Kerntekst in dit verhaal – ook van betekenis voor de Kerk – is ‘... er bestaat geen bezwering tegen Jacob, noch waarzeggerij tegen Israël’.⁹

Israël was helemaal niet van plan Moab aan te vallen, maar de Moabieten waren doodsbang vanwege wat Israël de Amorieten aangedaan had nadat die het aangevallen had. Ze huurden Bileam uit Aram om het volk, dat God gezegend had, te vervloeken.

In wereldzending is het belangrijk te begrijpen, dat Gods vijanden Zijn volk, de Kerk, zullen willen aanvallen om kerkelijke zendingsdoeleinden te dwarsbomen. Als Zijn volk komt om de volken te zegenen zal het altijd tegengewerkt worden door de duivel en zijn demonen. Paulus zei dat onze strijd ‘niet tegen vlees en bloed is maar tegen de overheden, de machten, de wereldbeheersers van de duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten’.¹⁰

Wie voor de uitbreiding van Gods Koninkrijk werkt moet deze geestelijke strijd begrijpen. In ons verhaal zien we hoe de vijand faalt in zijn *geestelijke* aanval. Helaas zien we in het volgende hoofdstuk dat hij wel slaagt met *vleselijke* verleidingen. De mannen van Israël vielen in seksuele immoraliteit. Waar de koning van Moab, zijn vorsten, de oudsten en Bileam faalden, slaagden Moabitische vrouwen (wat trouwens ook Bileams idee was).¹¹

Er is geen bezwering of waarzeggerij tegen Israël: Gods volk geniet geestelijke bescherming. Maar als zelfbeheersing in losbandigheid verandert, wordt het vlees een gewillige ontvanger van vijandelijke verleidingen. Moab was de bron van de verleidingen, maar Israël had de verantwoordelijkheid die te weerstaan. Hetzelfde geldt vandaag: ook wij moeten verleidingen weerstaan. Het gevaar dat Gods volk bedreigt is verlangen naar plezier dat de *wereld* biedt. Israël had Egypte *fysiek* verlaten, maar wanneer zou het Egypte uit hun *hart* verdrijven?¹²

Israël leerde dat fysieke veldslagen met geestelijke middelen gewonnen worden (Amalek) en ontdekte dat God beschermt tegen geestelijke aanvallen (Bileam). Ze merkten hoe gevaarlijk ongehoorzaamheid was: 24.000 man stierf na hun hoererij.¹³ De herinnering daaraan moet hen voor ogen staan hebben toen God hen waarschuwde zich niet te vermengen met Moabieten, of hun praktijken over te nemen.¹⁴ De opdracht was: ‘verdrijven, verdelgen en vernietigen’. Het is dodelijk wanneer daarin gefaald wordt. God is onpartijdig: Hij tolereert niet van Zijn *volk* wat Hij veroordeelt in de *naties*. Bileam bekocht zijn handelingen dan ook met de dood.¹⁵

⁸ Num. 22 – 24

⁹ Num. 23:23

¹⁰ Ef. 6:12

¹¹ Num. 31:16

¹² Zie bijv. Num. 15:39b

¹³ Num. 25:9

¹⁴ Num. 33:50-56

¹⁵ Num. 31:8